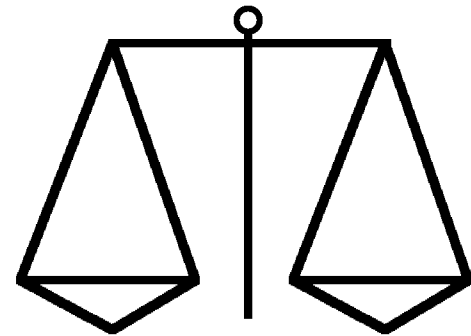

**SĄD APELACYJNY
W KATOWICACH**

- BIULETYN -

nr 3 - 4 / 95

Katowice 1995

S P I S T R E Ś C I

I.

Orzeczenia w sprawach karnych

str. 1 - 11

II.

Orzeczenia w sprawach cywilnych

str. 12 - 14

III.

Orzeczenia w sprawach z zakresu prawa pracy
i ubezpieczeń społecznych.

str. 15 - 21

I.

Orzeczenia w sprawach karnych

1. Bezzasadnym jest ograniczanie na gruncie przepisów prawa karnego zakresu pojęcia "objęcie mienia w faktyczne władanie" jedynie do fizycznego władania mieniem. Nie jest więc zasadne utożsamianie tego pojęcia z osobistym i fizycznym objęciem mienia przez sprawcę zagarnięcia. Faktyczne władztwo może być bowiem wykonywane nie tylko przez bezpośredniego sprawcę przestępstwa, lecz także przez inne osoby działające w imieniu i w interesie sprawcy, może to być np. współsprawca czy nawet osoba postronna nie mająca orientacji co do nielegalnego pochodzenia mienia.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 21 września 1995r.
sygn. akt II AKr 265/95

2. Powoływanie przepisu art. 58 k.k. w podstawie prawnej wymiaru kary - w odróżnieniu od podstawy prawnej skazania, w której należy podać pełną kwalifikację prawną - jest zbędne w sytuacji, gdy nie następuje podwyższenie wymiaru kary o jakim mowa w tym przepisie.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 21 września 1995r.
sygn. akt II AKr 265/95.

3. W typowym ujęciu sprawca kierowniczy pełni rolę przywódcy z dala od bezpośrednich wykonawców czynów, jest "mózgiem" przedsięwzięcia przestępczego, steruje nim również i poprzez podległe mu inne osoby posiadające fachową wiedzę i najczęściej jest organizatorem całej akcji, aczkolwiek może sam realizować także znamiona typowe dla współsprawcy. Nie musi on sam posiadać specjalistycznej wiedzy, tak np. jak w konkretnym wypadku związanej z procesem poligrafii - o ile w grupowym i zorganizowanym działaniu skupia wokół siebie osobę lub osoby taką wiedzę posiadające, nad którymi dominuje wolą w realizacji przestępczego zamiaru. Sprawstwa kierowniczego nie wyklucza też przejście na pewnym etapie postępowania faktycznych czynności kierowniczych przez inną osobę. Sprawca taki musi być natomiast osobą wybijającą się i kluczową w takim procederze, co winno się wyrażać w roli organizatora i chociażby w sposób pośredni nadzorcy.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 31 sierpnia 1995r.
sygn. akt II AKr 137/95.

4. Nie jest konieczne ustalenie, że sprawcy rozboju w sposób bardziej czy mniej bezpośredni zagrozili użyciem posiadanego narzędzia, skoro groźba taka wynika z samego faktu dysponowania nim w okolicznościach, które w każdej chwili mogą doprowadzić do jego użycia.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 22 czerwca 1995r.
sygn. akt II AKr 195/95.

5. Dla oceny zamiaru sprawcy realizującego dyspozycję przepisu art. 227 § 2 k.k. nie ma żadnego znaczenia czy skutek w postaci puszczenia w obieg podrobionych lub przerobionych pieniędzy ma nastąpić na terytorium państwa Polskiego, czy też poza jego granicami, bowiem przepis art. 113 k.k. wymaga od obywateli polskich posłuszeństwa polskiemu prawu również w czasie pobytu za granicą i to niezależnie od tego, czy w miejscu tym stan prawny tożsamy jest z obowiązującym w kraju. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji fałszowania pieniędzy, bowiem Polska ratyfikując konwencję z 1929 r. o zwalczaniu fałszowania pieniędzy, który to obowiązek realizują przepisy art. 227 i 228 k.k. - zobowiązała się ściągać wobec społeczności międzynarodowej ten właśnie burzący prawidłowość gospodarki pieniężnej typ przestępstwa.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 27 kwietnia 1995r.
sygn. akt II AKr 101/95.

6. Skoro oskarżony posługuje się niebezpiecznym narzędziem i grożąc nim per facta concludentia pozbawieniem życia - zmusił pokrzywdzonego do wydania samochodu oraz dowodu rejestracyjnego - a następnie pojazd ten zabrał w celu krótkotrwałego użycia - to zachowaniem swoim wyczerpał znamiona art. 214 § 1 k.k. i 167 § 1 k.k. w zw. z 10 § 2 k.k.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 23 marca 1995r.
sygn. akt II AKr 66/95

7. Pojęcie pokrzywdzonego w prawie karnym procesowym nie jest identyczne z pojęciem poszkodowanego w prawie cywilnym, które jest pojęciem szerszym. Przedmiotem ochrony w przypadku występku z art. 204 § 1 k.k. jest prawo własności, pokrzywdzonym jest więc właściciel mienia, będącego przedmiotem przestępstwa, a nie np. posiadacz ograniczonego prawa rzeczowego /zastawu/, które polega na tym, że wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z rzeczy nim obciążonej bez względu na to czyją stała się własnością / art. 306 k.c./.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 23 marca 1995r.
sygn. akt II AKr 224/94.

8. Skoro kodeks karny w art. 57 § 2 pkt 1 przewiduje przy przyczynieniu się sprawców do ujawnienia przestępstwa, możliwość nadzwyczajnego złagodzenia kary - tym bardziej należy tę okoliczność brać pod uwagę przy zwykłym wymiarze kary.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 27 kwietnia 1995r.
sygn. akt II AKr 59/95.

9. Instytucja grzywny z art. 75 § 1 k.k. służyć ma resocjalizacji bez pozbawienia wolności, winna więc być ona współmierna do możliwości efektywnego jej wykonania bez potrzeby wprowadzania zastępczej kary pozbawienia wolności na wypadek nieskutecznej jej egzekucji.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 13 kwietnia 1995r.
sygn. akt III AKr 74/95.

10. Na gruncie art. 148 § 2 k.k. przyjąć należy, iż dopuszczenie się zdrady przez współmałżonka - - późniejszą ofiarę zabójstwa - może usprawiedliwiać silne wzburzenie sprawcy zabójstwa tylko wówczas, gdy krzywdy wyrządzone mu tą zdradą - mierzone także kryteriami etycznymi i społecznymi - będą oceniane jako szczególnie duże /znaczące/. Konieczne jest zatem ustalenie nie tylko tego, że do zdrady rzeczywiście doszło, że spowodowała ona autentyczne i głębokie cierpienia psychiczne zabójcy, ale także tego, że ze społecznego i etycznego punktu widzenia zdrada ta nie znajduje żadnego usprawiedliwienia /rozumienia/...

Wyrok SA w Katowicach z dnia 30 marca 1995r.
sygn. akt II AKr 26/95.

11. Czyn zakwalifikowany z art. 148 § 1 k.k. pochłania oczywiście fakt zadania ciężkiego uszkodzenia ciała z art. 155 § 1 pkt 2 k.k., nie pochłania jednak kwalifikacji z art. 234 § 2 k.k., gdyż w art. 148 § 1 k.k. nie uwzględnia się faktu specjalnej ochrony funkcjonariusza policji, na którego atak podnosi stopień społecznego niebezpieczeństwa czynu.
O ewentualnym istnieniu pozornego zbiegu przepisów ustawy, który wyłącza możliwość stosowania rzeczywistego /kumulatywnego/ zbiegu przepisów ustawy - decydują nie zakresy zamiarów sprawcy tylko relacje między funkcjami przepisów /ogólny - szczególny, zasadniczy - subsydiarny, pochłaniający - - pochłonięty/.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 23 marca 1995r.
sygn. akt II AKr 376/94.

12. Niedopuszczalne jest określenie, iż oskarżony działał w zamiarze co najmniej ewentualnym, albowiem nie wyklucza to także możliwości działania w zamiarze bezpośrednim, a rozgraniczenie tych pojęć, a tym samym precyzyjne wskazanie zamiaru działania oskarżonego - ma pierwszorzędne znaczenie dla oceny stopnia zawinienia.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 16 czerwca 1995r.
sygn. akt II AKr 165/95.

13. Zgodnie z ustaloną praktyką uzasadnienie wyroku stanowi dokument o charakterze sprawozdawczym i powinno zawierać uporządkowany wynik narady z dokładnym wskazaniem - gdy chodzi o podstawę faktyczną wyroku - co sąd uznał za udowodnione i jak ocenił poszczególne dowody. Ma to zasadnicze znaczenie przede wszystkim w sprawach całkowicie lub częściowo poszlakowych, gdzie poszczególne dowody pośrednie w konsekwencji muszą wskazywać na logiczny i szczelny ciąg dowodów, umożliwiających ostateczne wyrokowanie w sposób pewny, a uniemożliwiający tworzenie odmiennych, racjonalnych wersji. Uzasadnienie wyczerpująco powinno wyjaśniać przede wszystkim podstawę faktyczną, a lakoniczne i ogólnikowe ustalenia w tym zakresie sprowadzające się generalnie do przepisania zarzutów i poszerzenie tego o okoliczności nieraz mające drugorzędne znaczenie - narusza przepis art. 372 § 1 pkt 1 k.p.k.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 8 czerwca 1995r.
sygn. akt II AKr 123/95

14. Dezawuowanie wniosku dowodowego oskarżonego argumentacją, że dowody te zmierzają jedynie do przedłużenia i utrudnienia postępowania jest bezpodstawne. Uniemożliwienie obrońcy zadawania pytań biegłym musi być potraktowane jako ograniczenie prawa do obrony oskarżonego.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 13 lipca 1995r.
sygn. akt II AKr 192/95.

15. Art. 41 k.k. określa karę pozbawienia praw rodzicielskich w każdym przypadku jako karę fakultatywną. Pozostaje ona taką również wówczas gdy spełnione są wszystkie opisane tam formalne przesłanki jej stosowania. ... uwzględniając, że na treść praw rodzicielskich składa się nie tylko władza rodzicielska, ale także prawo do osobistych kontaktów z dzieckiem sąd każdorazowo powinien rozważyć jakie konsekwencje spowoduje ona dla rodziny sprawcy, a przede wszystkim czy w konkretnym przypadku jej orzeczeniu nie sprzeciwia się dobro małoletnich dzieci.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 25 października 1994r.
sygn. akt II AKr 295/94

16. W przedmiocie rozpoznania wniosku o zwolnienie od opłaty należnej od wniosku o wznowienie postępowania i o wyznaczenie adwokata z urzędu dla sporządzania i podpisania wniosku o wznowienie postępowania - właściwym rzeczowo jest sąd właściwy do rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 20 września 1995r.
sygn. akt II AKo 327/95

17. Nieobecność wnioskodawcy na rozprawie w postępowaniu o odszkodowanie nie wstrzymuje jego biegu oraz nie stanowi przeszkody do przeprowadzenia czynności dowodowych dla zweryfikowania twierdzeń zawartych we wniosku - o ile jest on prawidłowo o terminie rozprawy zawiadomiony. Gdy wnioskodawca przebywa za granicą Sąd winien wezwać jego pełnomocnika do wskazania adresu dla doręczeń w kraju. a po realizacji tego obowiązku skutecznie korzystać z treści przepisu art. 124 k.p.k. Przeprowadzenie dowodu z przesłuchania wnioskodawcy zgodnie z treścią art. 304 k.p.c. /gdyż przepisami obowiązującymi w postępowaniu cywilnym należy posiłkować się w sytuacjach nie uregulowanych w k.p.k./ leży w jego interesie, gdyż na nim spoczywa ciężar udowodnienia faktów, skoro z nich wywodzi skutki prawne. Zgodnie z treścią art. 299 k.p.c. tenże dowód przeprowadza się dopiero gdy po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku - pozostały fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 18 października 1995r.
sygn. akt II AKo 353/95

18. Przynależność do świadków Jehowy za którą wnioskodawcę represjonowano nawet pod pretekstem działalności antypaństwowej - bez wyraźnie zaakcentowanej po jego stronie świadomości działalności niepodległościowej - - nawet jeżeli było to krzywdzące dla niego - nie może podlegać uregulowaniom ustawy z 23 lutego 1991 r. /Dz.U. Nr 34, poz.149/.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 16 czerwca 1995r.
sygn. akt II AKo 38/95.

19. Na postanowienie w kwestii wydania listu żelaznego nie przysługuje zażalenie.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 20 września 1995r.
sygn. akt III AKo 325/95.

20. Chociaż czyny zarzucone podejrzanemu miały miejsce przed dniem 1 stycznia 1995r. należy podzielić pogląd doktryny /por. Oktawia Górniok- Reguły dotyczące zasięgu czasowego i zbiegu przepisów na tle ustawy o ochronie obrotu gospodarczego - Przegląd Sądowy Nr 5 z 1995r./, że zgodnie z treścią art. 2 § 1 k.k. ustawa o ochronie obrotu gospodarczego ma zastosowanie do czynów popełnionych przed dniem jej wejścia w życie w razie uchylecia przez nią normy penalizującej dane zachowanie. I tak jeżeli przyjąć, że przestępstwo nadużycia zaufania wynikające z art. 1 cyt. ustawy wkroczyło w pole penalizowane uprzednio przez przepis art. 217 § 2 k.k. - to nic nie stałoby na przeszkodzie aby pociągnąć do odpowiedzialności sprawcę za pierwsze z tych przestępstw nawet, gdy było one popełnione przed dniem 1 stycznia 1995r.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 12 lipca 1995r.
sygn. akt III AKo 224/95.

21. Na postanowienia incydentalne wydane w trakcie procesu w oparciu o przepisy art. 199, 200 i 201 k.p.k. nie przysługuje zażalenie, a kontroli odwoławczej podlegają jedynie orzeczenia w tym przedmiocie zawarte w wyroku lub podjęte w trybie art. 368 § 1 k.p.k. Postanowienie SA w Katowicach z dnia 9 sierpnia 1995r.
sygn. akt III AKz 182/95.

22. Zbycie rzeczy ruchomej, a w tym konkretnym przypadku samochodu osobowego przez osoby nieuprawnione nawet z przekroczeniem przez zbywającego uregulowań prawnie - karnych - nie rodzi samo w sobie nieważności takiej umowy. Umowy te wywołując skutek zobowiązaniowy są jednak jedynie bezskuteczne z rzeczowego punktu widzenia, bowiem nie przenoszą one na nabywcę prawa własności. Dlatego też, niezbędne jest z punktu widzenia nabycia wspomnianego prawa, a w konsekwencji przyjęcia uprawnień określonych w art. 199 k.p.k. - - precyzyjne ustalenie czy nabywca pojazdu zawarł umowę z osobą do tego uprawnioną oraz czy działał w dobrej wierze. Odpowiedź negatywna co do obu z powołanych wyżej przesłanek sprawia, iż mimo wywołania konkretną umową skutku obligacyjnego ta czynność prawna nie powoduje przeniesienia prawa własności. /art. 169 k.c./.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 8 listopada 1995r.
sygn. akt II AKz 284/95.

23. Zgodnie z art. 250 § 2 k.p.k. zmienionym ustawą z 13 maja 1994r. o zmianie ustawy - kodeks postępowania karnego /Dz.U.Nr 74,poz.332/ decyzja prokuratora o dokonaniu zabezpieczenia majątkowego podlega zaskarżeniu do sądu właściwego do rozpoznania sprawy. Postanowienie tegoż sądu - jako wydane w toku postępowania odwoławczego zgodnie z treścią art. 375 k.p.k. nie podlega zaskarżeniu.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 23 sierpnia 1995r.
sygn. akt III AKz 201/95.

24. Przepis art. 205 § 1 k.k. w sytuacji pobrania przez sprawców kredytów w bankach wymaga dla swej realizacji wypełnienia przez nich trzech podstawowych przesłanek:

1. działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej,
2. wprowadzenie pokrzywdzonego banku w błąd poprzez zatajenie pewnych bądź mylne wskazanie innych przesłanek, istotnych dla możliwości udzielenia kredytu i jego prawidłowego zabezpieczenia,
3. doprowadzenie banku do niekorzystnego rozporządzenia swym mieniem, co w konsekwencji sprowadza się do przyznania tzw. kredytu trudnego, a więc takiego, gdzie możliwość jego zwrotu jest wysoce wątpliwa w określonym terminie, na co sprawca się godzi.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 22 lutego 1995r.
sygn. akt II AKz 30/95.

25. Jeżeli oskarżony w sposób świadomy godzi we własne zdrowie dokonując samouszkodzeń i powstrzymując się od zalecanego sposobu leczenia mimo stwarzanych mu przez więzienną służbę zdrowia należytych warunków, aby wymusić w ten sposób odstąpienie od tymczasowego aresztowania pod pretekstem leczenia na wolności, nie może korzystać z przepisu art. 218 pkt 1 k.p.k. przeznaczonego i to - co należy podkreślić - nie w sposób bezwzględny, dla przypadków uzasadnionych ideą humanitaryzmu.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 30 sierpnia 1995r.
sygn. akt III AKz 211/95.

Orzeczenia w sprawach cywilnych

1. Sytuacja wierzyciela, którego dłużnik zobowiązany do zwrotu wartości dewizowych nie wykonuje swojego zobowiązania, zbliżona jest do sytuacji przewidzianej w art. 479 k.c. i dlatego za dopuszczalne należy uznać dochodzenie spełnienia tego świadczenia w pieniądzu polskim.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 25 stycznia 1995 r.
sygn. akt I ACr 833/94.

2. a/

Wzajemne ustępstwa stron w toku rokowań ugodowych mają znaczenie tylko dla zawarcia ewentualnej ugody i nie mogą być traktowane jako zmiana stanowiska stron w przypadku negatywnego zakończenia prowadzonych pertraktacji.

b/

Niedołężstwo w rozumieniu art. 388 § 1 k.c. polega jedynie na osłabieniu czynności psychofizycznych i nie może być utożsamiane z brakiem lub ograniczeniem świadomości.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 10 stycznia 1995r.
sygn. akt I ACr 839/94.

3. Nie stanowi naruszenia zasad współżycia społecznego sam fakt naruszenia ekwiwalentności świadczeń stron czy ukrycia właściwej czynności prawnej przez dokonanie czynności pozornej, tym bardziej, że konsekwencje wynikająca z takiej sytuacji regulują zazwyczaj przepisy szczególne.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 3 lutego 1995r
sygn. akt I ACr 656/95

4. Solidarnej odpowiedzialności powstałej w wyniku podziału przedsiębiorstw za długi zlikwidowanego w wyniku tego podziału przedsiębiorstwa państwowego nie może wyłączyć ani podział składników majątkowych i zobowiązań dzielonego przedsiębiorstwa przez Komisję Inwentaryzacyjną ani zapis o braku odpowiedzialności w statucie utworzonego podmiotu.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 15 lutego 1995 r.
sygn. akt I ACr 883/94.

5. Nie stanowi przeszkody w świetle art. 3 k.p.c wykorzystanie dowodów przedstawionych przez stronę na korzyść przeciwnika nawet gdy to na nim spoczywał ciężar dowodu.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 2. marca 1995r.
sygn. akt I ACr 875/94

6. Zasada dyspozycyjności stron w zakresie zgodnego wniosku o zawieszenie postępowania nie jest nieograniczona a zgłoszone w tym zakresie wnioski podlegają kontroli sądu.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 23 marca 1995r.
sygn. akt I ACr 16/95.

7. Pobyt za granicą i podejmowanie tam pracy zarobkowej nawet przez dłuższe okresy nie stanowią automatycznie zmiany miejsca zamieszkania i tym samym nie przekreślają skuteczności roszczenia z art. 221 prawa spółdzielczego.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 7 czerwca 1995r.
sygn. akt I ACr 21/95.

8. Potwierdzenie salda jako czynność rachunkowo-księgową dokonana przez pracownicę księgowości a więc osobę nieupoważnioną do składania oświadczeń woli w imieniu podmiotu gospodarczego nie stanowi uznania roszczenia ani domniemania takiego uznania.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 9 czerwca 1995r.
sygn. akt I ACr 259/95.

9. Umowa między wspólnikami spółki cywilnej zwalnająca wspólnika od odpowiedzialności majątkowej za zobowiązania spółki ma moc jedynie między wspólnikami /np. w zakresie regresu/ a nie w stosunku do osób trzecich.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 20 czerwca 1995r.
sygn. akt I ACr 285/95.

10. Przejściowy brak wypłat z zysku dla spłacenia zadłużenia spółki nie może być przesłanką jej rozwiązania bez ustalenia w jaki sposób działanie takie rzutuje na dalszy byt spółki.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 30 czerwca 1995r.
sygn. akt I ACr 298/95.

11. Odwołanie dyrektora przedsiębiorstwa państwowego powoduje nieusuwalną utratę zdolności sądowej osoby odwołanej w sporze z radą pracowniczą.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 1 lipca 1995r.
sygn. akt I ACr 289/95.

III.

Orzeczenia z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych

1. Teza: art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z 17 grudnia 1974r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa /t.j. Dz.U. Nr 30, poz. 143 z 1983r. z p.zm./

Nie można uznać, że pobieranie renty inwalidzkiej jest podjęciem innej działalności zarobkowej, skoro ubezpieczony podjął zatrudnienie jako rencista.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 12 kwietnia 1995r.
sygn. akt III AUr 929/94

2. Teza: art. 32 § 1 pkt 1 k.r.i o. w związku z art. 26 ustawy z 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych /Dz.U. Nr 80, poz. 350 z p.zm./

W przypadku egzekwowania ze świadczenia rentowego alimentów zasądzonych na dzieci w tzw. wysokości procentowej, podstawę wyliczenia należnych alimentów stanowić winna renta netto, t.j. już po potrąceniu podatku /zaliczki/ dochodowego.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 10 kwietnia 1995r.
sygn. akt III AUr 1257/94.

3. Teza: art. 14 ust.1 ustawy z 1 lutego 1983r.
o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin
/Dz.U.Nr 5, poz. 32 z p.zm./

Przepis art. 14 ust. 1 ustawy z 1 lutego 1983r.
o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin
/Dz.U.Nr 5, poz. 32 z p.zm/ dotyczy uprawnienia
po górniku, który w chwili śmierci rzeczywiście
wykonywał pracę górniczą, świadczył ją.

Nie jest wystarczające samo formalne pozostawanie
w zatrudnieniu i korzystanie do chwili śmierci
z urlopu bezpłatnego.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 14 marca 1995r.
sygn. akt III AUr 1101/94.

4. Teza: art. 33 ust. 2 ustawy z 17 października 1991r.
o rewaloryzacji emerytur i rent... /Dz.U. Nr 104
poz. 450/.

Okres nauki w szkole wyższej na jednym kierunku
- pod warunkiem ukończenia tej nauki - w wymiarze
określonym programem studiów, jest takim właśnie
okresem nieskładkowym, który na wysokość świadczeń
mógł być uwzględniony dopiero od wejścia w życie
ustawy rewaloryzacyjnej i z cytowanego przepisu
art. 33 ust.2 jednoznacznie wynika, że takie
zaliczenie mogło nastąpić tylko na wniosek osoby
zainteresowanej.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 9 marca 1995r.
sygn. akt III AUr 1067/94.

5. Teza: art. 26 ustawy z 18 grudnia 1976r. o ubezpieczeniu
społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą
oraz ich rodzin /tj.Dz.U.Nr 46, poz. 250 z 1989 r.
z p.zm./ i art. 4 ustawy z 25 listopada 1986r.
o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych
/Dz.U.Nr 25, poz. 137 z 1989r. z p.zm./

Żaden z przepisów kodeksu pracy, ani ustawy
z 25 listopada 1986r. o organizacji i finansowaniu
ubezpieczeń społecznych nie zawierają postanowień
wyłączających możliwość zawarcia między najbliższymi
umowy o pracę. W świetle powołanej ustawy z 25 listo-
pada 1986 r. pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu
nie podlega tylko małżonek zatrudniony w zakładzie
pracy prowadzonym na własny rachunek przez drugiego
małżonka i krewni o których mowa w art.4 ust. 2 pkt 4
jednakże tylko w sytuacji pozostawania we wspólnym
gospodarstwie domowym z osobą prowadzącą zakład
pracy.

Wprawdzie w pkt.3 ust.2 art.4 tejże ustawy, jako
niepodlegające ubezpieczeniu pracowniczemu,
wymienia się osoby które podlegają ubezpieczeniu
na podstawie odrębnych przepisów, ale umieszczenie
krewnych w następnym punkcie przemawia za interpretacją,
że chodzi o inne osoby niż wymienione w pkt. 4.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 9 marca 1995r.
sygn. akt III AUr 1069/94.

6. Teza: art.189 k.p.c. i art. 476 § 2 pkt 1 - 5 k.p.c.

W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyroki ustalające w oparciu o przepis art.189 k.p.c.

są dopuszczalne tylko w wąskim zakresie określonym przepisem art. 476 § 2 pkt 1 - 5 k.p.c.

i obowiązkiem sądu jest badanie interesu prawnego strony w każdym takim przypadku.

W tej sytuacji kiedy ustalenie okresu zatrudnienia nie ma wpływu na prawo, wysokość świadczenia lub inne zobowiązania od organu rentowego lub wobec tego organu, wówczas niedopuszczalne jest wydanie wyroku w oparciu o przepis art. 189 k.p.c.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 13 marca 1995r.
sygn. akt III AUr 1096/94.

7. Teza: § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1993r. w sprawie postępowania o świadczenie emerytalno rentowe... i art. 37 ust.6 ustawy z 25 listopada 1986r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych.

Złożenie pisemnej informacji organowi rentowemu przez byłego pracodawcę o likwidacji deputatu węglowego i w konsekwencji dokonanie przez organ rentowy przeloczenia świadczenia na rzecz konkretnego ubezpieczonego stanowi naruszenie § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1993r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe/.../ nakazującego organowi rentowemu działanie na wniosek ubezpieczonego lub jego pełnomocnika .

Takie działanie byłego pracodawcy nie może być podstawą domagania się zwrotu nienależnie wypłaconego świadczenia w oparciu o treść art. 37 ust.6 ustawy z 25 listopada 1986r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń, bowiem po jego stronie nie zachodziło przekazanie nieprawdziwych danych mających wpływ na wysokość świadczenia.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 25 stycznia 1995r.
sygn. akt III AUr 697/94 i III AUr 698/94.

8. Teza: art.24 ustawy z 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent... /Dz.U.Nr 104, poz.450 z p.zm./

Powołany art. 24 ust. 1 ustawy stanowi bowiem, że prawo do emerytury, renty inwalidzkiej ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu na zasadach określonych w ust. 3 - 6, w razie osiągnięcia wynagrodzenia lub dochodu z tytułu wykonywania zatrudnienia, lub innej pracy zarobkowej, albo pozarolniczej działalności gospodarczej, której wykonywanie podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Decydujące znaczenie przy zawieszeniu prawa do świadczeń ma bowiem osiągnięcie dochodu powiązane z zatrudnieniem, a nie sama wypłata dokonana już po ustaniu zatrudnienia.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 2 marca 1995r.
sygn. akt III AUr 1033/94.

9. Teza: art. 52 § 1 pkt 1 kodeksu pracy

Przyjęcie stanowiska prezesa zarządu spółki prowadzącej działalność konkurencyjną w stosunku do zakładu pracy w którym powód zajmował stanowisko kierownicze - zastępcy dyrektora stanowi ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych uzasadniające rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 21 kwietnia 1995r.
sygn. akt III APr 1/95

10. Teza: art.117 § 2 k.c. i ew. z art. 442 k.c.
w zw. z art. 5 k.c.

- na wypadek podniesienia przez stronę zarzutu
przedawnienia
- art.117 § 2 k.c. sąd ma prawo dokonać oceny
zasadności tego zarzutu stosownie do treści art.5 k.c.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 28 lipca 1995r.
sygn. akt III APr 24/95

art.114 - 119 lub 122 k.p.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 21 Kwietnia 1995r.
sygn. akt III APr 82/94

11. Teza: art. 193 ustawy Prawo Spółdzielcze

Ustawa Prawo Spółdzielcze nie przewiduje rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika, w razie nie możliwości dalszego zatrudnienia członka z jego winy, Spółdzielnia może doprowadzić do ustania spółdzielczej umowy o pracę tylko w drodze wykluczenia go ze spółdzielni. Z chwilą bowiem ustania członkostwa wygasa spółdzielcza umowa o pracę na co wskazuje art. 186 § 1 Prawa Spółdzielczego. W ten sposób wykluczenie pochłania w spółdzielczym stosunku pracy rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 23 czerwca 1995r.
sygn. akt III APr 21/95

12. Teza: art. 124 - 125 kodeksu pracy

Odpowiedzialność pracownika za powierzone w myśl art.124-125 kp mienie, uwarunkowana jest istnieniem pisemnej umowy o odpowiedzialności materialnej, udokumentowanym powierzeniem /do zwrotu lub wyliczenia się/ w związku z tą umową mienia pracownikowi w okolicznościach umożliwiających mu / w toku inwentaryzacji/ zgłaszania zarzutów, powstaniem szkody w powierzonym mieniu, oraz zawinieniami pracownika związanymi przyczynowo z powstaniem szkody. Przy braku umowy lub powierzenia mienia, pracownik może odpowiadać za szkodę wyrządzoną zakładowi pracy tylko na zasadach określonych w przepisach